

Ubillighed. Det Gode, man vil opnaae, maa, om jeg saa maa sige, tages noget i det Store, saa at man noget overseer, hvorledes det stiller sig i de ganske enkelte mindre Forhold, og derfor troer jeg ogsaa, at en fuldkommen Egelighed ved Afsløsningen vil vise sig at være næsten aldeles umulig. Det hele Forslag er jo iøvrigt, som det ærede Thing vil vide, væsentlig fremkommet ifølge et Ønske fra et tidligere Folkething; det er derfra, at Sagen fornemmelig har sin Oprindelse.

L. C. Petersen: Jeg kan kun forsaavidt være enig med den høitærede Minister, som han har udtalt, at Sagen er vanskelig at faae ordnet, og jeg maa tilføje, at jeg ikke er en saa fuldkommen Lovfortolker, at jeg kan sige, om der skulde være nogen Formalitetsfeil ved Fleertallets Ændringsforslag til § 2, men jeg er saa overbevist — og dette har Udvalget ogsaa været — om, at Loven ikke vil faae nogen Betydning, ikke vil blive afbenyttet, saa at disse gamle Forhold altsaa ikke ville blive ordnede, hvis det oprindelige Lovforslag bliver ophøiet til Lov. Jeg veed heller ikke, hvad der skulde bevæge nogen Brofornsyder til at frigjøre sig for en saadan Afgift, naar han skulde gjøre det ved engang for alle forud at betale det 25dobbelte Beløb. Loven vil, som jeg ved dens første Behandling tillod mig at bemærke, kun blive afbenyttet i de i § 7 omtalte Tilfælde, nemlig naar Brofornet opfører ved Privilegiehaverens Død. Uagtet jeg er overbevist om, at denne Forhandling allerede begynder at blive trættende for Thinget, kan jeg dog ikke undlade at gjøre endnu et Par Bemærkninger. Jeg tog navnlig Ordet for at imødegaae de ærede Rigsdagsmænd for Ringkjøbing Amts 3die Valgfreds (L. N. Petersen) og for Holbek Amts 2den Valgfreds (Eskærning), som jeg troer gik ud fra urigtige Forudsætninger, men de ere imødegaaede saa temmelig i Overensstemmelse med, hvad jeg vilde have sagt, og meget udførligere og grundigere, end jeg formaaede, af Rigsdagsmanden for Viborg Amts 2den Valgfreds (Bregendahl). Mellem denne Rigsdagsmands Forslag og Udvalgets Fleertals er der ikke saa betydelig Forskel, thi han vil omtrent gaae den samme Vej som

Udvalgets Fleertal; han erkjender ligesom dette, at man maa komme Brofornsyderne til Hjælp ved Afsløsning, men han har ikke lagt det i Brofornsydernes Haand selv at forlange saadan Afsløsning; han lader det komme an paa de vedkommende Communalbestyrelser, om de maatte finde Anledning til at faae Forholdet ordnet. At jeg forøvrigt er ganske enig med ham i, at det ikke kan hjælpe Øerne det Allermindste, enten de skulde erlægge deres Afgift til en Broeier eller til Amts- og Sognecommunen, salder af sig selv. Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad) udtalte, saafremt jeg rigtig opfattede ham, at Loven ikke vilde gjøre nogen Nytte, og deri er jeg ogsaa ganske enig med ham, men kun under den Forudsætning, at den bliver vedtagen i den Skikkelse, hvori den er forelagt. Jeg troer heller ikke det kan lade sig afsidspitere, at der i Lovens § 7 ligger en Retsærdiggjørelse for Fleertallet (Nei! Nei!). Ja, jeg veed nok, at endel af de ærede Rigsdagsmænd i den anden Ende af Salen ikke holde af, at vi tale om Afgiftens Oprindelse, men jeg kan dog ikke lade være i Korthed at gjøre det. Afgiften er ikke, som det før blev udtalt oprindelig paalagt de Beboere, som især havde Nytte af en Bro, og som især vilde komme, til at vedligeholde den, men den er i Almindelighed bleven paalagt efter et Skjøn saaledes, at saalange der kun var Beboere i Amtet, der ikke ydede Broforn, og en Eier, der stod sig godt med Stifts- eller Amtsovrigheden, som ønskede at faae en Bro anlagt og Korn til dens Vedligeholdelse, blev Privilegiet meddeelt og Broen bygget, og det blev da paalagt Bønderne at yde Broforn til en saadan Bro, enten de havde nogen Nytte deraf eller ikke. Men hvad kan nu imidlertid de af disse Beboere, især de, hvem Brofornet er paalagt i den senere Tid, der endnu yde Broforn, gjøre for, at Broerne, hvortil de yde, ikke ere overtagne af det Offentlige, ikke ere komne til at ligge paa Hovedlandeveie, saa at de ere blevene ganske fritagne for Afgiften, hvilket ogsaa er Tilfældet med en stor Deel af dem, hvis Broer ere komne til at ligge paa mindre Landeveie, hvor Opførelsen af Broerne er bleven overtagen af Amtsrepar-